

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

פב.

עין משפט
נר מצוה

נבא א ב מיי פ"ב מהל'
שביחת עשור הל' י סמג
לאוין קט טוש"ע אור"ח קי'
תרמז סעיף ב:

ג מ״י שם הלכה ט טוֹשׁ״ע
א״ח סימן תריו סעיף ב:
ד מ״י שם הלכה ח טוֹשׁ״ע
א״ח סימן תריח סעיף א[:
ה ה מ״י פ״ד מהל' מ״א
הל' יד ובפ״ב מהל'
שביתת עשור הלכה ט טמג
לאזין קט טוֹשׁ״ע א״ח סי'
תריו סעיף ב:

סא ו מיי פ"ה מהלכו יסודי
המורה ה' ב סמג עשין
ה טוש"ע י"ד סי' קנו סעיף
א (רב אלפס כאן ובסנהדר'
ס"פ ה דף רעד:):

סב ז ח מיי פ"א מהל' רוח
ה' (ו ז) ח י סמג לאוין
קסד וסמג ועשין עד:

מוסף רע"י

[illegible]

רבינו חננאל

תינוקות אין מענין אותם
ביום הכפורים אבל מחנכין
אותן קודם שנה קודם
שנים בשביל (שיהיו) רגילין
במצות. אוקימנא בברייתא
קודם שנים, קודם שנה
בחולה. דייקא מתני' כרב
הונא ורב נחמן דאמרי מבין ח'
בן ט' מחנכין אותן לבשות,
בן י' וכן י"א משלימין,
מדרבנן, ובן י"ב משלימין

מדרבנן. והא דתני רבה בר
רביהו קימא לן דבתראי אינון.
תן לשעות ובפירקן משלימין
ותרי חינוכי הוו, דתניא
והשלמה נמי דמדרבנן חינוך
והו בשר חזיר תוחבין לה כוש
הא איסור עצמו, שאין לך דבר
היא.

ואיך יאסרו ע"י ציאת עכו"ם, פוסל לכהונה אע"ג דבהמה לא הם תאומים דמטיפה אחת הוּו כאן טעמא דגר שנתגייר כקטן יצון דלא עבדי מעשה, ולהכי לא מעשה וראיה לדבר אסתר, ומשני

[illegible]

פירש רש"י דלא גרס תיהרג דלאהי
לא מחייבא למימסר נפשיה דקרקע
עולם היא ובהא ניחא הא דנכסף פ'
בן סורר (סנהדרין עד:) פריך והא חסתר
פרהסיא הואי וצדוק לא פריך והא
ג"ע יהרג ולא עומד לפני צלמיה
ולמאי דלא גרס תיהרג ניחא דלענין
ג"ע ידע שפיר המקשה דמהני קרקע
עולם אבל לענין פרהסיא דטעמא
משום חילול השם לא חסיק אדעתיה
דמהני ולהכי פריך והא חסתר
פרהסיא הואי ומשני לענין פרהסיא
נמי קרקע עולם היתה ומתני ומדע
דלאהי דלא עבדה מעשה אין לה ליהרג
דהא מרואח ילפינן ורואח גופיה דיהרג
היינו משום דמאי חזית דלמא לידך
סומק טפי וכו' וה"מ היכא דעביד
מעשה אבל אי לא עביד מעשה כגון
שרוים להפילו על התינוק כדי להורגו
ואם יעבד על ידם יהרגוהו וכל

תני רבה בר שמואל תינוקות אין מענין אותן ביוה"כ
או שנים סמוך לפירקן בשלמא לר' יוחנן ניהא אלא
קשיא אמרי לך רבנן מאי חינוך נמי דקתני השלמה
הא תניא יאי זה חינוך היה רגיל לאכול בשתי שעות
בששל מאכילין אותו בארבע אמר רבא בר עולא
יעבורה שהריחה מאכילין אותה עד שתשיב נפשה
פ' בקיאי ואם אין שם בקיאי מאכילין אותו על פי
מ' ת"ר יעבורה שהריחה בשר קודש או בשר חזיר
ומניחין לה על פיה אם נתיישבה דעתה מוטב ואם
ב' עצמה ואם נתיישבה דעתה מוטב ואם לאו מאכילין
נ' לך דבר שעומד בפני פקוח נפש יחזין מע"ז וגילוי
ז' מגלן דתניא ר"א אומר אם נאמר בכל נפשך למה
נאמר בכל מאדך למה נאמר בכל נפשך ו' אם
ביב עליו מממונו לכך נאמר בכל נפשך ואם יש
ב' עליו מגופו לכך נאמר ובכל מאדך גילוי עריות
תניא ר'בי אומר לכך כאשר יקום איש על רעהו ורצחו
מה ענין למדנו מרצח לנערה המאורסה אלא ה"ז
מה נערה המאורסה ניתן להצילה בנפשו ה"אף
הרג ואל יעבור אף נערה המאורסה יהרג ואל יעבור
ורוצח

בחולה ור' יוחנן אמר שמים לבריא ואחת לחולה: **אמר לך רבי יוחנן**
מחנכין אותה שנה סמוך לפרק' בחולה ושמים לבריא: **סא שמע דסנא**
י שמים: לר' יוחנן ניהא. ומוקי לה שנה לחולה ושמים לבריא:
חינוכין לשעות לדידהו ג' שנים היו דהא אמר רב הונא בתינוקת
שנים: **סאי חינוך דקסני השמנה.** דבבריא ולדידהו נמי השמנה
וצורה **סהריה.** העובר מריח ריח תבשיל והוא מתאווה לו ואם אינה
יכולת אם אינו אוכל: **גב' כוש.** פלך תוחצין לה כוש ברוטב של אותו
יין חציב: **כי כאשר יקום.** בנערה המאורסה כתיב: **מה למדנו מרואה**
הה המאורסה ניתן רשום. למליל להיליה מבעילה וזו בנפשו של בעול
יש מושיע וישיענה בכל ילידי תשועה: **רואה יסגר ואל יעצור.** אם
המפרש לקמן: **אף נערה המאורסה.** אם יאמרו בעול ארוסת חזיר
אם אינה עושה כלום דקרקע עולם בעלמא היא ורואיה לדר אסתר:
ורואה

[illegible][illegible]

מתני' אין מענין אופן. אין חייבין למנוע מהן מאכל: **מחנין**
אופן. לשעות לפני שנה שהיא סמוכה לפירקן פירקן היו
 בן שלש עשרה לנצקה וארבע עשרה לזכר שדרך מניקות להציא
 שמי שערות צמים עשרה ויום אחד דהיינו צמון שנה י"ג והיא
 פירקה לעונשין ומניקין צ"ג ויום אחד

מתני' התינוקות אין מחנכין אותן לפני שנה שיהיו רגילין במצות שנים מחנכין להו ב רב חסדא לא קשיא א"ר הונא בן ח' ובן ב' וכן י"א משלמין מדאורייתא בתינוקות רז' ו' מחנכין אותן

לְבָרִיא עֲבָדָה שְׂמֵנָה וּנְכֻסָּת לַתַּעֲשֶׂה
בְּמִתְחִילָה כְּדֹמָסִים מִלְתֵּיהֶּ דְּהוּ שְׁנָת
לַתַּעֲשֶׂה חֲרִידָה שְׁנִים לִפְנֵי פִרְקָה: וְכֵן
לְחֹלֹה עֲבָדָה שְׁנָת תַּעֲשֶׂה
וְנִכְסָה לְחֹךְ עֶשֶׂר דְּהֵיוּ ג' שְׁנִים
לִפְנֵי פִרְקָה מִחֲנִיךְ לַשְׁעוֹת: כָּן עֶשֶׂה.

ולפני שתיים בשלמא
לפני שנה⁶ ולפני שתי
ולפני שתיים⁶ לרב
קשיא אמר לך רבי ווי
[ב] סמוך לפירוק ת"ש⁷
אבל סמוכבין אותן
לרב הווי נקרא נשמי

לרב הוגא ולרב נחמנ.
ומי קרי לחינוך השלב
מאכילין אותו לשלש
תרי חנוכי הוו: **מת**
חולה מאכילין אותו
עצמו עד שיאמר רי:
תוחבין לה כוש ברום
לאו מאכילין אותה ר
אותה שומן עצמו ש
עירות ושפיכות דמים
נאמר בכל מאדך וא
יש לך אדם שגופו
לך אדם שממונו חת
ושפיכת דמים מנא לך
נפש כן הדבר הזה ונ
בא ללמד ונמצא לו
רוצה ^ה(כו') מה רוצה

מסורת הש"ס

(א) ולפני שמים יוחא כ"ג,
(ב) [תוספ' פ"ד ה"ב],
(ג) [זכרות סא:] סנהדרין עד.
פסחים דף כה, (ד) [פסחים
שם: סנהדרין שם. ודף עג.],
(ה) [פסחים כה: ושם נסמן],
(ו) [צ"ל יתן להצילו בנפשו כ"א
בכל המקומות],

תורה אור השלם

1. וְאַהֲבַת אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ
בְּכָל לִבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדֶךָ: דְּבָרִים ו' ה'
2. וְלִנְעֹר לֹא תַעֲשֶׂה דְבָר
אֵין לִנְעֹר חֲטָא מוֹת בִּי
כְּאִשֶּׁר יָקוּם אִישׁ עַל רֵעֵהוּ
וּרְצָחוּ נֶפֶשׁ בֶּן הַדְּבָר הַזֶּה:
דְּבָרִים כ"ב כו'

גליון הש"ס

גמ' השלמה דרבנן ליבא.
עיי' כתובות דף נ ע"א תוס'
ד"ה ונת תריסר:

הגהות הב"ח

(א) גמ' לפני שנה לדבריהן
ולפני שמים לדברי תורה
אלא לר' יוחנן קשיא: (ב) שם
למה נאמר בכל מפשך אלא
לומר לך אם יש לך אדם:

הגהות הגר"א

[א] גב' לפי שנה לנדרבינ' ו
 ופי שנים לנדרבינ'. וזב'
 ופי לנדר' ונדר' ונדר' ונדר'
 מתבינ' וזב' שנה שנה ופי
 זב' וזב' שנה שנה שנה שנה
 חיון אלף קאי על המשכת
 וזב' שנה שנה שנה שנה שנה
 לנדרבינ' מתבינ' וזב' וזב'
 שמשנין מדברין' וזב' חלול
 ולפי שנים ש' גב' ופי
 חיון לנדרבינ' מתבינ' וזב'
 השני שנים שמשנין לנדרבינ'
 וזב' לנדר' [ב] ש' סמוך
 לפרקין. ונדר' דקמני
 נמשח ש' ש' אהתחלת
 סמוך קאי ולא חתמי
 וזב' אלף חתמי מתבינ' שנה
 סמוך לפרקין שז' חלול
 ושנים סמוך לפרקין שכן
 שנה שנה שנה שנה שנה
 וזב' שנה שנה שנה שנה
 וזב' שמשנין מדברין':

תום' ישנים

[illegible]

מאזו ולא פרוצי מסיפורא.
והא דקרינן הכא [מיון] (כמה ש)
משמנין אותו מלתו ועינתי אש
הסרין הכרשין, ומנשה דהילני
היה מחנכתו בעל גלגלם.
כתובת נבי עטות שרין (ומכורין)
מ"מ תא למסור נפשה דלא
בנמה דמי דלארמין גושאין
אסתר פרסאיה וואל פריך ווא
וגירסה ושמהמה וגאשה העכור
לזרעה דמיין וזמי חסרתה נל
ועוד דלארמין כ"ז שרין מלתות
פסלה, דנפסאן נל דבא על יצמ
חשיי כנכרם. וזן וואסמר געשר
גולד ממי וזן וואס העזעל עסמאר
פריך וואס אסתר עריות וואי פריך